Dosarul nr. 3r-1249/24; (2-23022735-02-3r-15102024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Barbacaru Igor)

D E C I Z I E

20 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de avocatul avocatul Scobioală Tatiana, în interseele recurentului Ursachi Veaceslav, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Ursachi Veaceslav către Primarul general al mun.Chișinău, persoane terțe - Consiliul municipal Chișinău, SRL „NG-INVEST”, privind impunerea la acțiune,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 14 februarie 2023 Ursachi Veaceslav a înaintat o acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului general al mun.Chișinău, persoane terțe - Consiliul mun.Chișinău, SRL „NG-INVEST”, solicitând anularea deciziei/răspunsului nr. 2-03/1-461 din 11.01.2023 la cererea prealabilă emis de către Viceprimarul mun. Chișinău, Ilie Ceban; obligarea la acțiune a Primarului General al mun. Chișinău, și anume :

- Obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a desfășura acțiuni de verificare a corespunderii documentației de proiectare și execuție a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, cu construcțiile executate de facto;

- Obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a lua măsurile necesare în vederea înlăturării încălcărilor comise la construirea blocului locativ, situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău, în temeiul art. 15 pct. 3 lit. b) din Legea nr. 136/2016 privind statutul mun. Chișinău, și anume: constatarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST” la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău; luarea măsurilor pentru înlăturarea și curmarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST” la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău;

- Obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a furniza răspuns la următoarele întrebări: - A fost aprobat Planul urbanistic zonal (PUZ) la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău ? - Care este procentul de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT) la blocul locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău?.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024, acțiunea înaintată de Ursachi Veaceslav a fost declarată inadmisibilă.

Solicitarea recurentului:

La 07 octombrie 2024 avocatul avocatul Scobioală Tatiana, în interseele recurentului Ursachi Veaceslav, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie dispusă transmiterea cauzei în prima instanță pentru examinare în fond.

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 16 septembrie 2024, fiind comunicată reprezentantului recurentului la 27.09.2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 octombrie 2024, astfel Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului declarat, recurentul a invocat că instanța de fond a reținut eronat că Ursachi Veaceslav contestă legalitatea construcției realizate de SRL „NG-INVEST” și a actelor administrative care au stat la baza acesteia (certificatul de urbanism și autorizația de construire).

În realitate, acțiunea viza anularea unui răspuns administrativ emis de viceprimarul municipiului și obligarea Primarului General să-și îndeplinească atribuțiile legale privind verificarea și sancționarea neregulilor constatate la construcția respectivă.

Susține că Primăria a ignorat obligația de a răspunde corespunzător la cererea prealabilă, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului de petiționare, garantat de art. 52 din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație și Codul administrativ. Faptul că Primăria a oferit un răspuns evaziv sau incomplet, constituie o atingere adusă acestui drept.

Recurentul a solicitat explicit Primarului General să ofere răspunsuri la următoarele întrebări: dacă a fost aprobat Planul Urbanistic Zonal (PUZ) pentru construcția blocului locativ de pe str. ***** *****; care este procentul de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT) pentru această construcție.

În răspunsul primit, aceste informații nu au fost furnizate, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la acces la informație, garantat de Legea nr. 982/2000 și de jurisprudența CEDO privind transparența și obligația autorităților publice de a asigura accesul cetățenilor la informații de interes public.

Susține recurentul că, blocul locativ contestat a fost construit într-o zonă protejată de patrimoniu cultural, fără respectarea reglementărilor urbanistice aplicabile. Construcția ar fi trebuit să fie realizată doar după aprobarea unui Plan Urbanistic Zonal (PUZ), care însă lipsește.

Primarul General nu a luat măsuri pentru a proteja zona de patrimoniu, contrar obligațiilor prevăzute de Legea privind protecția patrimoniului cultural. Prin tolerarea acestei construcții ilegale, autoritățile au permis deteriorarea unui monument istoric, ceea ce afectează atât interesele recurentului, cât și pe cele ale comunității.

Imobilul care aparține recurentului se află în imediata apropiere a construcției ilegale și aceasta îi cauzează prejudicii materiale și morale, afectându-i dreptul de proprietate și dreptul de vecinătate. Instanța a respins acest argument, considerând că simpla adiacență nu este suficientă pentru a dovedi o influență negativă. Recurentul contrazice această concluzie, susținând că construcția ilegală reduce valoarea de piață a proprietății sale. Nerespectarea reglementărilor urbanistice afectează confortul și calitatea vieții sale.

Primarul General al municipiului Chișinău are atribuții clare stabilite prin Legea nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău și Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, printre care: constatarea încălcărilor legislației urbanistice și luarea măsurilor necesare pentru remedierea acestora; asigurarea protecției patrimoniului cultural; elaborarea și avizarea documentației urbanistice, inclusiv PUZ. Faptul că Primarul General nu a luat măsuri pentru a opri și a sancționa ilegalitățile comise la construcția blocului locativ de pe str. ***** *****, reprezintă o inacțiune administrativă, care trebuie sancționată printr-o intervenție a instanței.

Recurentul susține că, prin declararea prematură a acțiunii ca inadmisibilă, Judecătoria Chișinău nu a analizat fondul litigiului și nu a evaluat în mod corect argumentele sale. Astfel, a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art. 20 din Constituția Republicii Moldova. A invocat mai multe hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), care subliniază importanța dreptului de petiționare și obligația autorităților de a răspunde la sesizările cetățenilor. Printre acestea: A.B. și alții împotriva Franței – unde CEDO a stabilit că autoritățile trebuie să trateze petițiile cetățenilor cu seriozitate și să ofere răspunsuri adecvate. L.P. și alții împotriva Republicii Moldova – unde instanța europeană a constatat că lipsa unui răspuns motivat din partea autorităților publice constituie o încălcare a dreptului de petiționare.

În baza acestor argumente, recurentul solicită admiterea recursului, anularea încheierii instanței de fond și trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, pentru a fi examinată în fond.

La 19 februari 2025 reprezentantul terțului SRL „NG-Invest”, avocatul Crasnostan Andrei a prezentat referință, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii primei instanțe.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizînd legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b), (2) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul. Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Din materialele dosarului rezultă că, reclamantul Ursachi Veaceslav deține în coproprietate imobilele cu nr. cadastrale *****.01, *****.02, *****.05, *****.06, *****.08, situate în mun. Chișinău, str. ***** Tolstoi 15, imobil care se află în vecinătate cu construcția de pe adresa str. ***** *****.

La 09 februarie 2022 administratorul SRL „Potrivit Legii”, Timuș Augustin, acționând din numele lui Ursachi Veaceslav s-a adresat către Primarul General al mun. Chișinău cu o cerere sub nr. 03-02, înregistrată la 14.02.2022, cu nr. de intrare 03-111/707, prin care a solicitat:

- furnizarea informațiilor actualizate privind planul urbanistic și amenajării teritoriului a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** ***** a documentelor prezentate de către SRL „NG-INVEST" pentru eliberarea autorizației de construcție și alte acte legate de această construcție, conform art. 12 alin. (1) din Legea nr. 163/2010;
- furnizarea informațiilor care confirmă la ce etapă se află construcțiile din mun. Chișinău, str. ***** ***** și când se preconizează recepția finală și darea în exploatare a acestora;
- desfășurarea în regim de urgență a acțiunilor de verificare a corespunderii documentației de proiectare și execuție a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** ***** cu construcțiile executate de facto;
- eliberarea în regim de urgență a autorizației de desființare prin care se autorizează executarea lucrărilor de demolare totală a construcțiilor efectuate de SRL „NG- INVEST" la adresa mun. Chișinău, str. ***** *****;
- demararea nemijlocită a procesului de demolare totală a construcțiilor efectuate de SRL „NG-INVEST" la adresa mun. Chișinău, str. ***** ***** și supravegherea în modul stabilit de lege pentru ca demolarea să fie executată până la final. (f.d. 13-15)

După cum a invocat însuși reclamantul, la 09 martie 2022 dânsul a recepționat un răspuns din partea Primăriei, care conținea informații de ordin general despre obiectivul de pe str. ***** Tolstoi, 13. Acest răspuns a fost apreciat de reclamant ca unul formal.

La 26 septembrie 2022 Veaceslav Ursachi, prin intermediul reprezentantului SRL „POTRIVIT LEGII", a expediat către Ion Ceban, Primar General al Primăriei mun. Chișinău, cerere privind furnizarea unui răspuns motivat la cererea nr. 03-02 din 09.02.2022.

La 12 octombrie 2022 Primăria mun. Chișinău prin intermediul Viceprimarului Ceban Ilie a expediat în adresa SRL „Potrivit Legii" răspunsul nr. 03-111/707, în care a invocat că răspunsul la întrebările formulate în cererea din 26 septembrie 2022 au fost oferite anterior prin scrisorile nr. 21/1192-p, 21/1415-p din 09.07.2021 și 03-111/707 din 09.03.2022, același răspuns fiind reiterat și în prezenta scrisoare. (f.d. 17-18)

Reieșind din faptul că în opinia lui Ursachi Veaceslav, cererile sale nu au fost soluționate în modul corespunzător, dânsul a expediat în adresa Primarului general al mun. Chișinău, cererea prealabilă nr. 06-12 din 21.12.2022, prin care a solicitat:

- desfășurarea în regim de urgență a acțiunilor de verificare a corespunderii documentației de proiectare și execuție a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** ***** cu construcțiile executate de facto;
- luarea măsurilor necesare în vederea înlăturării încălcărilor comise la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău, în temeiul art. 15 alin. (3) din Legea nr. 136/2016 privind statutul mun. Chișinău;
- emiterea autorizației de desființare prin care se autorizează executarea lucrărilor de demolare totală a construcțiilor efectuate de SRL „NG-INVEST" la adresa mun. Chișinău, str. ***** *****;
- demararea nemijlocită a procesului de demolare totală a construcțiilor efectuate de SRL „NG-INVEST" la adresa mun. Chișinău, str. ***** ***** și supravegherea în modul stabilit de lege pentru ca demolarea să fie executată până la final;
- furnizarea răspunsului la următoarea întrebare: A fost aprobat Planul urbanistic zonal (PUZ) la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău? Care este procentul de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT) la blocul locativ situat pe str. ***** *****. mun. Chișinău? (f.d. 30-33)

La 13 ianuarie 2023 Ursachi Veaceslav, prin intermediul SRL „Potrivit Legii", a

recepționat răspunsul Primăriei municipiului Chișinău nr. 2-03/1-461 din 11.01.2023, prin care s-a respins cererea prealabilă ca neîntemeiată. (f.d. 35-36)

La 14 februarie 2023 Ursachi Veaceslav a înaintat o acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului general al mun.Chișinău, persoane terțe - Consiliul mun.Chișinău, SRL „NG-INVEST", solicitând:

- anularea deciziei/răspunsului nr. 2-03/1-461 din 11.01.2023 la cererea prealabilă, emis de către Viceprimarul mun. Chișinău, Ilie Ceban;
- obligarea la acțiune a Primarului General al mun. Chișinău, și anume obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a desfășura acțiuni de verificare a corespunderii documentației de proiectare și execuție a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, cu construcțiile executate de facto;
- obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a lua măsurile necesare în vederea înlăturării încălcărilor comise la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău, în temeiul art. 15 pct. 3 lit. b) din Legea nr. 136/2016 privind statutul mun. Chișinău, și anume: constatarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST" la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău; luarea măsurilor pentru înlăturarea și curmarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST" la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău;
- obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a furniza răspuns la următoarele întrebări: - A fost aprobat Planul urbanistic zonal (PUZ) la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău ? - Care este procentul de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT) la blocul locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău?

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024, acțiunea înaintată de Ursachi Veaceslav a fost declarată inadmisibilă.

La 07 octombrie 2024 avocatul avocatul Scobioală Tatiana, în intersele recurentului Ursachi Veaceslav, a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie dispusă transmiterea cauzei în prima instanță pentru examinare în fond.

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe despre inadmisibilitatea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către recurent nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeiniciei concluziilor invocate de prima instanță în încheierea contestată.

*Cu referire la pretențiile reclamantului privind obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a furniza răspuns la următoarele întrebări: „A fost aprobat Planul urbanistic zonal (PUZ) la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău? Care este procentul de ocupare a terenului (POT) și coeficientul de utilizare a terenului (CUT) la blocul locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău?", Completul judiciar reține următoarele.*

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Conform alin. (2) lit. d) al aceluiași articol, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă, în special, cînd acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

În speță, pretențiile reclamantului privind furnizarea informației sunt reglementate de legea specială – Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, în vigoare la data inițierii procedurii administrative, adică la data depunerii cererii nr. 03-02 din 09.02.2022.

Așadar, art. 23 din Legea nr. 982/2000 reglementează procedura atacării pe cale judiciară a acțiunilor furnizorilor de informații, stabilind un termen de înaintare a acțiunii în instanța de judecată, care urmează a fi aplicat și în prezenta speță.

Astfel, norma legală nominalizată stipulează: „(1) În cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

(2) Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească."

În cazul în care persoana a ales atacarea acțiunilor furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, aceasta procedura era reglementată de art. 22 din Legea nr. 982/2000, în conformitate cu care: (1) În cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data cînd a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. (2) Conducerea furnizorului de informații și/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanților de informații în decurs de 5 zile lucrătoare și va informa în mod obligatoriu petiționarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare. (3) Sesizările, prin care sînt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sînt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

Pretențiile reclamantului au fost formulate față de Primarul General al municipiului Chișinău, respectiv, prin prisma prevederilor art. 22 alin. (3) din Legea nr. 982/2000, răspunsul Primarului General al mun. Chișinău la cererea lui Ursachi Veaceslav din 09 februarie 2022 privind accesul la informație, în caz de dezacord urma să fie atacat direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Revenind la circumstanțele concrete ale speței, Completul judiciar constată că cererea reclamantului Ursachi Veaceslav privind furnizarea informației solicitate, inclusiv prin cererea de chemare în judecată, a fost adresată Primarului General al municipiului Chișinău la 09 februarie 2022, înregistrată în cadrul instituției la 14.02.2022.

Art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982/2000 stipula că, (1) Informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Prin urmare, termenul limită pentru examinarea cerințelor reclamantului și furnizarea informației solicitate expira la 07 martie 2022 – luni, zi lucrătoare.

La 09 martie 2022 Primarul General al municipiului Chișinău a furnizat răspunsul la

cererea lui Ursachi Veaceslav din 09.02.2022 (14.02.2022), fapt confirmat însuși de reclamant în cerere de chemare în judecată. Însă, reclamantul a apreciat răspunsul furnizorului de informație ca unul formal.

În aceste împrejurări, reieșind din faptul că Primarul General al municipiului Chișinău nu are organ superior, prin prisma prevederilor art. 22 alin. (3) din Legea nr. 982/2000, dezacordul cu acțiunile furnizorului de informație, cum ar fi dezacordul cu volumul informației livrate sau modul în care a fost formulat răspuns, reclamantul urma să se adreseze direct instanței de contencios administrativ competente cu acțiune în judecată.

Iar, prin prisma prevederilor art. 23 din Legea nr. 982/2000, în cazul în care Ursachi Veaceslav considera că drepturile sau interesele legitime, în ceea ce privește accesul la informație, i-au fost lezate de către Primarul General al municipiului Chișinău, acesta urma să sesizeze instanța de judecată în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații, adică de la 09.03.2022. Respectiv, termenul limită pentru sesizarea instanței de judecată în dezacord cu răspunsul oferit la cererea din 09.02.2022, a fost data de 08 aprilie 2022 – vineri, zi lucrătoare.

În speță, însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă la 13 februarie 2023, adică cu depășirea termenului prevăzut de Legea specială, cu mai mult de zece luni.

În aceste împrejurări, Completul judiciar consideră că este corectă și urmează a fi reținută soluția primei instanțe privind declararea inadmisibilității acțiunii, ca fiind depusă cu omiterea termenului, în partea pretențiilor privind accesul la informație.

*Cu referire la pretențiile reclamantului privind obligarea la acțiune a Primarului General al mun. Chișinău, și anume obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a desfășura acțiuni de verificare a corespunderii documentației de proiectare și execuție a blocului locativ situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, cu construcțiile executate de facto; obligarea Primarului General al mun. Chișinău de a lua măsurile necesare în vederea înlăturării încălcărilor comise la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău, în temeiul art. 15 pct. 3 lit. b) din Legea nr. 136/2016 privind statutul mun. Chișinău, și anume: constatarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST" la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău; luarea măsurilor pentru înlăturarea și curmarea încălcărilor legislației în vigoare comise de SRL „NG-INVEST" la construirea blocului locativ situat pe str. ***** *****, mun. Chișinău, Completul judiciar reține următoarele.*

În acord cu art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Colegiul reține că norma legală nominalizată, este una de concept și aplicabilă în mod sistemic cu prevederile art. art. 17, 20, 39 și 207 Cod administrativ, revendicarea dreptului propriu fiind condiția fundamentală nu numai pentru succesul acțiunii din punct de vedere al admiterii acțiunii, dar și din perspectiva îndeplinirii testului de admisibilitate a acesteia, felul acțiunii înaintate potrivit art. 206 Cod administrativ, contând mai puțin.

Această constatare este susținută și de dispozițiile art. 3 Cod administrativ, potrivit căruia, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept, precum și de prevederile art. 38 alin. (2) Cod administrativ, ce dispune că orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate

publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de judecată competente.

Astfel, normele legale supra citate, interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicînd revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului, astfel încît înaintarea oricărei acțiuni din constelația acțiunilor în contencios administrativ, prevăzute de art. 206 alin. (1) Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate, revendicarea unui drept subiectiv exclusiv al reclamantului.

Prin urmare, în sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 38 și 189 Cod administrativ de „drept vătămat" și de „încălcarea unui drept al său", se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Această concluzie este fortificată și prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00)].

Curtea Europeană a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plîngă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

La caz, prin pretențiile formulate de reclamantului Ursache Veaceslav față de Primarul General al municipiului Chișinău, acesta contestă legalitatea construcției ridicate de către SRL „NG-INVEST" pe terenul situat în mun. Chișinău, str. ***** *****.

În concret, reclamantul pretinde că imobilul său se află în imediata apropiere a construcției pretins ilegale construite de SRL „NG-INVEST", iar din aceste motive reclamantul a suportat și suportă în continuare prejudicii materiale și morale pe perioada executării construcției și până în prezent, fiindu-i încălcat dreptul de proprietate și dreptul de vecinătate, invocînd că această construcție a fost executată în nucleul istoric al or. Chișinău, fiind afectate interesele publice naționale, în special interesele locuitorilor mun. Chișinău și a întregii țări.

În contextul argumentelor invocate de reclamant, reiterate în cererea de recurs, în justificarea dreptului său vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ, Completul judiciar consideră necesar de a reține ca întemeiate argumentele instanței de fond că interesul public național și interesul locuitorilor mun. Chișinău și a întregii țări nu intră în sfera de competență a reclamantului Ursachi Veaceslav, or, acesta nu a fost mandatat de către Guvern, Parlament, Agenția Proprietății Publice, pentru a înainta prezenta acțiune de contencios administrativ pentru a cere protejarea interesului național, public, cultural. Interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții. Interesul public nu constituie apanajul reclamantului, prin urmare, aceste alegații conturează o clasică *actio popularis*, inadmisibilă prin sine însuși.

Prima instanță corect a notat că, adiacența imobilelor nu constituie un motiv automat și suficient pentru a considera că persistă influența reciprocă indezirabilă, totodată dreptul de

proprietate in integrum nu poate fi afectat ca efect al unor elemente legate de insolație sau infrastructură, ci unul din atributele de proprietate – posesia, folosința.

În corespundere cu art. 586 din Codul civil, proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lîngă respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influențe reciproce.

Dreptul de vecinătate este chemat să instaureze un climat favorabil între vecini pe dimensiunea respectului reciproc și excluderea influenței produse de terenurile învecinate. Dreptul de vecinătate nu intervine în sfera drepturilor de proprietate ale vecinilor ci în sfera folosinței și posesiei.

Este re*****antă speței dispoziția art. 587 din Codul civil, potrivit căreia, proprietarul terenului sau al unui alt bun imobil nu poate interzice influența pe care o exercită asupra bunului său gazul, aburul, mirosul, funinginea, fumul, zgomotul, căldura, vibrația sau o altă influență similară provenită din terenul vecin dacă nu împiedică proprietarul în folosirea bunului sau dacă încalcă nesemnificativ dreptul acestuia. Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care influența este considerabilă, dar este produsă de folosirea obișnuită a unui alt teren și nu poate fi înlăturată prin măsuri justificate economic. Dacă este obligat să suporte o asemenea influență și dacă aceasta depășește folosirea recunoscută obișnuită în localitatea respectivă și limitele economice admisibile, proprietarul poate cere proprietarului de teren care cauzează influența o compensație corespunzătoare în formă bănească.

Simpla invocare a unor drepturi protejate de lege nu este suficientă, atât timp cât nu se face dovada că încălcarea derivă anume de la terenul învecinat, atentarea este considerabilă și inadmisibilă, iar substanța acestui drept este afectată. Dreptul vătămat nu se declară într-o manieră abstractă și iluzorie ci concret și efectiv.

Se va reaminti că, persoana nu se poate prevala de oricare drept declarat pentru a pretinde că a revendicat un drept vătămat și pretențiile sale urmează a fi satisfăcute, important este ca aceste pretenții să poată fi satisfăcute în lumina dreptului pretins vătămat, astfel încât, cu titlu de exemplu, persoană nu poate pretinde demolarea unei construcții motivând pe încălcarea dreptului său de acces la informație sau eventual dreptul său la lichidarea unei societăți comerciale din Registrul de stat al persoanelor juridice, prevalându-se de dreptul la un trai decent. Trebuie să există o legătură rezonabilă, indisolubilă între dreptul vătămat și cerința înaintată.

Din pretențiile formulate de reclamant, prima instanța corect a dedus că pretențiile lui Ursachi Veaceslav pot fi apreciate ca contestație indirectă asupra actelor permisive (certificat de urbanism, autorizație de construire) eliberate către SRL ”NG-INVEST” pentru efectuarea lucrărilor de construcție pe terenul situat în mun. Chișinău, str. ***** *****.

La emiterea actelor permisive (certificat de urbanism pentru proiectare nr. 487/18 din 22 iunie 2018 și autorizația de construire nr 568-c/18 din 12 octombrie 2018) în corespundere cu Legea privind asigurarea executării lucrărilor de construcție, acordul vecinilor nu este obligatoriu și necesar, ci doar acordul coproprietarilor terenului pe care se preconizează ridicarea construcției. La caz, Ursachi Veaceslav, pe de o parte și Consiliul mun. Chișinău, SRL „NG-INVEST”, pe de altă parte, nu dețin în coproprietate terenurile disputate în prezentul litigiu, or coproprietatea nu echivalează cu vecinătatea.

Totodată, este re*****ant de menționat că art. 598 alin. (1) din Codul civil stabilește: (1) Orice construcție, lucrare sau plantație se poate face de către proprietarul terenului numai cu respectarea unei distanțe minime de 60 de cm față de linia de hotar, dacă nu se prevede altfel prin

lege sau regulamentul de urbanism, astfel încît să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin.

În speță, recurentul nu a prezentat careva probe, care ar atesta că prin emiterea actelor permisive eliberate către SRL ”NG-INVEST” pentru efectuarea lucrărilor de construcție pe terenul situat în mun. Chișinău, str. ***** *****, a fost adus atingere vreunui drept sau liberații stabilit/stabilită de lege.

În această ordine de idei, Completul judiciar reține ca fiind juste concluziile primei instanțe că, reclamantul nu a arătat conexiunea drepturilor sale recunoscute de lege prin corelare cu lucrările de construcție efectuate pe un teren aflat în vecinătate.

Din optica accesului liber la justiție, orice persoană poate înainta acțiuni în judecată, însă nu orice persoană ce înaintează acțiune în judecată, revendică un drept vătămat al său.

În lumina celor menționate supra, instanța de judecată conchide indubitabil că acțiunea de contencios administrativ, corect a fost declarată de prima instanță ca fiind inadmisibilă, având ca fundament prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În baza acestor considerații, instanța nu se va expune asupra argumentelor invocate de reclamant ce țin de fondul litigiului, or, în speță s-a constatat că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă, din motiv că reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Colegiul judiciar consideră necesar de a explica participanților la proces că în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (3) Cod administrativ, declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit. a)–e), exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Din considerentele menționate, completul specializat ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge recursul depus de avocatul Scobioală Tatiana în interseele recurentului Ursachi Veaceslav.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 16 septembrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore